ÖLDUSELSSKÓLI

Námsáætlun / bekkjarnámskrá 2026 – 2027

Samfélagsfræði, 8. bekkur

Kennari

Ólafur Eiríkur Þórðarson
olafur.eirikur.thordarson@reykjavik.is

Lýsing

Kennslustundir eru 2x60 mín á viku.
Þessi námskrá er grundvölluð á aðalnámskrá grunnskóla almennum hluta 2011 og greinasviðum hennar 2013. Aðalnámskráin byggir á lögum um grunnskóla (nr. 91/2008).

Markmið / inntak

Samfélagsgreinar samanstanda af sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði og trúarbragðafræði.

Í samfélagsfræði er lögð áhersla á að efla skilning nemenda á umhverfi, menningu, auðlindum og sögu. Samhliða því eru nemendur þjálfaðir í að móta sér lýðræðislegan og gagnrýninn hugsunarhátt. Eitt af markmiðum samfélagsgreina er að nemendur geti aflað sér upplýsinga um lífskjör og stöðu ólíkra hópa út frá meðal annars myndrænum upplýsingum. Nemendur þjálfast í stafrænu læsi með því að leita upplýsinga og öðlast hæfni í að greina og miðla þeim upplýsingum sem þeir afla sér. Sjálfbærni er samspil umhverfis, samfélags og efnahagslegra þátta og er mikilvægt að nemendur átti sig á samábyrgð samfélagsins í heild sinni. Í samfélagsgreinum eru lýðræði, jafnrétti og mannréttindi stór þáttur og mikilvægt að nemendur beri virðingu fyrir ólíkum skoðunum og gildum.

Hæfniviðmið fyrir samfélagsgreinar eru sett fram í sex flokkum, þ.e. vinnulag samfélagsgreina sem á að vera gegnumgangandi í öllu námi og kennslu í námsgreininni, sjálfsmynd, siðferði og trú, borgaravitund, saga og jörðin okkar. Þó hæfniviðmiðin séu flokkuð á þennan hátt er mikilvægt að líta á þau sem samfellda heild. Þegar sjónum er beint sérstaklega að einu hæfniviðmiði þarf að hafa í huga að nám er samfellt ferli og skapandi athöfn fremur en söfnun afmarkaðrar þekkingar og þjálfun í tiltekinni leikni

Unnið er með valin hæfniviðmið úr þessum flokkum í 8. bekk en áhersla lögð á hæfniviðmið úr flokkunum **Vinnulag samfélagsgreina** og **Jörðin okkar**.

Í hverjum árgangi tekur námið mið af hæfni sem ætlast er til að sé náð í lok 10. bekkjar.

Námsefni

Hilmar Egill Sveinbjörnsson. 2012. *Um víða veröld.* Námsagnastofnun, Kópavogur.

Kortabækur

Ítarefni:

Vefir og ljósritað efni.

Kennsluaðferðir

Kennslustundir eru 2x60 mín á viku. Kennsla fer fram í formi umræðna, verkefnavinnu, einstaklings- og hópverkefna.

Nemendur kynnast þeim vandamálum sem fylgja fólksfjölgun í heiminum og læra helstu hugtök tengd henni. Einnig eiga nemendur að geta útskýrt mismun á aldurs- og kynskiptingu, fólksfjölda eftir svæðum og áhrif þessara þátta á samfélagið.

Nemendur læra að lesa úr aldurspíramídum, kynnast hugtökunum sjálfbær þróun, auðlindir, mannréttindi og tengslum þeirra við ólík land- og menningarsvæði. Auk þess er unnið með heimsmarkmið sameinuðu þjóðanna.

Farið verður í heimsálfurnar Asíu, Eyjaálfu og Suðurskautslandið, með tilliti til búsetu, veðurfars, landsháttа, fólksins og trúarbragða

Námsmat

Nám nemenda er metið samkvæmt þeim hæfniviðmiðum sem unnið er með í hverjum árgangi.

Matsþættir í samfélagsgreinum taka mið af aðalnámskrá grunnskóla og leitast er við að fá sem gleggstar upplýsingar um hæfni nemenda í greininni.

Námsmat er fjölbreytt og nemendur þreyta próf og verkefni tengd hæfniviðmiðum sem falla að beinni þekkingu og hæfni til að nýta þá þekkingu sem þeir búa yfir. Verkefni eru ýmist einstaklings- para- eða hópverkefni.

Námsmati er ætlað að vera leiðbeinandi fyrir nemendur til að ná settu marki.

Hæfniviðmið úr aðalnámskrá

Námsþáttur: Vinnulag samfélagsgreina

- *Við lok 10. bekkjar getur nemandi:*
- *útskýrt, rökrætt og beitt mikilvægum hugtökum samfélagsgreina*
- *aflað sér upplýsinga um samfélagsleg og alþjóðleg málefni úr heimildum á fjölbreyttu formi, túlkað og hagnýtt,*
- *vegið og metið upplýsingar og skoðanir úr heimildum á margvíslegu formi, myndað sér eigin skoðanir og tekið upplýsta afstöðu til málefna*
- *spurt fjölbreyttra spurninga og tekið þátt í gagnrýninni umræðu um samfélagsleg og siðferðileg málefni frá mismunandi sjónarhornum,*
- *sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn og viðhorf á ýmsum stöðum og tímum*
- *miðlað þekkingu, leikni og skoðunum á samfélagslegum og hnattrænum málefnum á fjölbreyttan og skapandi hátt*
- *tekið ábyrgan þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu.*

Námsþáttur: Jörðin okkar

- *greint, þekkt og fjallað um upplýsingar á kortum, gröfum og annars konar myndum og sett upp kort til að miðla fjölbreyttum upplýsingum*
- *greint og borið saman ólíka menningarheima og samfélög, trúarbrögð, hefðir og siði, aðstæður og líf fólks,*
- *varpað ljósi á hvers vegna sjálfbær nýting auðlinda er mikilvæg fyrir samfélög og í hnattrænu samhengi,*
- *varpað ljósi á neyslusamfélag nútímans, ferli hráefna frá öflun til eyðingar og hugmyndum um mikilvægi hringrásarhagkerfis,*
- *útskýrt áhrif og afleiðingar mannlegra athafna og tækni á loftslag, náttúru og lífsskilyrði alls lífs á jörðinni,*
- *sýnt fram á skilning á sjálfbærri þróun og þýðingu hennar fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf og lífsskilyrði alls lífs á jörðinni,*
- *varpað ljósi á ábyrgð einstaklinga, fyrirtækja, stjórnvalda og alþjóðasamfélags á verndun náttúru og lífsgæða á jörðinni.*
